



2021/2146(DEC)

17.2.2022

СТАНОВИЩЕ

на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

на вниманието на комисията по бюджетен контрол

относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската агенция за гранична и брегова охрана за финансовата 2020 година (2021/2146(DEC))

Докладчик по становище: Рамона Стругариу

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи приканва водещата комисия по бюджетен контрол да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. приветства факта, че Сметната палата („Палатата“) обяви операциите, свързани с годишните отчети на Европейската агенция за гранична и брегова охрана („Агенцията“) за финансовата 2020 година, за законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти; отбелязва, че бюджетът на Агенцията беше увеличен от 446 милиона евро на 495 милиона евро (+11%); отбелязва увеличението в щатното разписание на Агенцията през 2020 г. от 749 на 1 234 служители (+ 64,8%); припомня, че бюджетът на Агенцията се увеличи от 118 милиона евро през 2011 г. на 460 милиона евро през 2020 г. и достигна средногодишна стойност от 900 милиона евро за периода 2021 — 2027 г.;
2. отбелязва, че финансирането от Съюза за Агенцията беше увеличено с 10 милиона евро чрез коригиращ бюджет № 1/2020; изразява съжаление, че тази сума не е била видима в бюджетните отчети на Агенцията; изразява съгласие със становището на Палатата, че това намалява прозрачността, тъй като е по-трудно да се види колко финансиране от Съюза е било на разположение на Агенцията през 2020 г. и как тази сума се е променила с течение на времето; подчертава, че необходимостта от осигуряване на прозрачност е приоритет;
3. отбелязва забележката на Палатата, че в един случай национален орган е провел две внезапни операции по връщане на обща стойност 355 000 EUR, което е довело до непредвиден бюджетен дефицит за Агенцията; отбелязва, че в резултат на това Агенцията е била принудена да поеме последващ бюджетен кредит, в нарушение на финансовия регламент на Агенцията;
4. отбелязва текущите действия на Агенцията във връзка със забележките на Палатата; отбелязва, че Агенцията е създавала план за действие за преодоляване на установените от Палатата недостатъци; призовава Агенцията да продължи да предприема корективни действия, включително приемането и прилагането на политика по отношение на чувствителните длъжности в съответствие със собствените си стандарти за вътрешен контрол, да изготви план за непрекъснатост на дейността и да получи одобрението на управителния си съвет, като се обърне внимание на риска от двойно финансиране от фонд „Вътрешна сигурност“ и се вземе предвид високото равнище на преносите; призовава въпреки това Агенцията да увеличи усилията си за постигане на необходимите равнища на заетост, определени в щатното разписание; приветства корективните стъпки, предприети от Агенцията за решаване на въпроса с възстановяването на разходи на сътрудническите държави без необходимата подкрепяща документация; призовава Агенцията да информира органа по освобождаване от отговорност относно напредъка, постигнат по тези въпроси;
5. потвърждава, че Агенцията е приела нов процес за повишаване на прозрачността и равните възможности чрез рационализиране на диалозите в сектора посредством създаването и привеждането в действие на регистъра за прозрачност

на Агенцията, като по този начин се изпълнява препоръката на Парламента от резолюцията на Европейския парламент от 21 октомври 2021 г., съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската агенция за гранична и брегова охрана за финансовата 2019 година; призовава Агенцията да спазва най-високите стандарти за прозрачност и редовно да актуализира регистъра за прозрачност;

6. отбелязва забележката на Палатата, че на 1 септември 2020 г. Агенцията е поискала от Комисията разрешение за повишаване на 100 длъжности AST към длъжности на по-високо ниво (степен AD7 или по-висока); изразява съжаление, че в очакване на отговора на Комисията на 9 септември 2020 г. Агенцията е изпратила 47 предложения на кандидати за длъжности на по-високо ниво, които впоследствие е трябвало да бъдат оттеглени, тъй като Агенцията няма законови правомощия за подобно действие, което е изложило Агенцията на ненужен риск от накърняване на репутацията и съдебни спорове; призовава Агенцията да осигури спазване на принципа на законност във всички свои дейности; припомня обаче, че предоставянето на длъжности на съответната степен е от съществено значение за оптималното функциониране на Агенцията; призовава Агенцията и Комисията да подобрят комуникацията помежду си, като вземат предвид особеностите на оперативния характер на Агенцията, и да гарантират, че бъдещите длъжности се разпределят на подходящата степен, съответстваща на изискванията за длъжността;
7. отбелязва баланса между половете, докладван за 2020 г. на равнище висше ръководство — 15 мъже (75%) и пет жени (25%), и на равнището на управителния съвет — 50 мъже (83,3%) и десет жени (16,7%); отбелязва, че като цяло персоналът се състои от 870 мъже (70,5%) и 364 жени (29,5%); подчертава, че отговорност за номинирането на членове на управителния съвет на Агенцията носят националните органи; призовава следователно Агенцията да напомня проактивно на държавите членки, че балансът между половете е важен, и призовава държавите членки да осигурят баланс между половете, когато номинират членове в управителния съвет на Агенцията; настоятелно призовава да се предприемат действия и този дисбаланс да бъде преодолян възможно най-скоро;
8. припомня факта, че Европейската служба за борба с измамите започна разследване на Агенцията във връзка с твърдения за тормоз, неправомерно поведение и отблъскване на мигранти; отбелязва, че според отговора на Агенцията тя поддържа ангажимент и сътрудничи тясно с Европейската служба за борба с измамите; подчертава, че резултатите от разследването все още не бяха на разположение в началото на февруари 2022 г.; припомня, че Омбудсманът проведе две разследвания по собствена инициатива относно ефективността и прозрачността на механизма за жалби на Агенцията и относно ролята и независимостта на служителите по въпросите на основните права, както и относно спазването от страна на Агенцията на нейните задължения в областта на основните права и нейната способност да обезпечи отчетност; припомня, че след първото разследване на Омбудсмана към Агенцията бяха отправени девет предложения за подобряване, включително предложения за това как евентуалните

жертви на нарушения на основните права да бъдат по-лесно информирани за възможностите за правна защита и да докладват за инциденти; отбелязва, че второто разследване на Омбудсмана, приключено на 17 януари 2022 г., беше последвано от поредица предложения към Агенцията с цел подобряване на нейната отчетност¹; отбелязва констатациите на Палатата в нейния Специален доклад № 08/2021, озаглавен „Подкрепата от Фронтекс за управлението на външните граници все още не е достатъчно ефективна“; припомня препоръките на работната група на Парламента за контрол на Frontex, включени в нейния доклад, озаглавен „Report on the fact-finding investigation on Frontex concerning alleged fundamental rights violations“ (Доклад относно разследване за установяване на фактите във връзка с предполагаеми нарушения на основните права от страна на Frontex), и заключенията от 13-те вътрешни разследвания на управителния съвет на Агенцията; приветства доклада на Агенцията относно прилагането на заключенията от извънредното заседание на управителния съвет от 6 октомври 2021 г., в който са отразени 71 препоръки, получени от горепосочените доклади и одити и намерили впоследствие израз в 115 действия на Агенцията; призовава Агенцията да предприеме всички необходими мерки за изпълнението на всички останали препоръки и да докладва на органа по освобождаване от отговорност за постигнатия напредък; подчертава в този контекст необходимостта от пълно изясняване на предполагаемите нарушения на основните права по външните граници;

9. отбелязва, че работната група на Парламента за контрол на Frontex не откри убедителни доказателства за пряко връщане в морето и/или колективно експулсиране от страна на Frontex в случаите на сериозни инциденти, които можа да разгледа работната група, но стигна до заключението, че Агенцията е открила доказателства в подкрепа на твърденията за нарушения на основните права в държавите членки, с които е провела съвместна операция, без обаче да успее да разгледа тези нарушения и да предприеме последващи действия във връзка с тях с нужната бързина, бдителност и ефективност; отбелязва, че Агенцията също така не е реагирала адекватно на вътрешните наблюдения относно някои случаи на вероятни нарушения на основните права в държавите членки и че Frontex като цяло е пренебрегнала сигналите на няколко надеждни участници; отбелязва, че работната група за контрол на Frontex откри недостатъци в механизмите на Frontex за мониторинг, докладване и оценка на състоянието и развитието в областта на основните права и отправи конкретни препоръки за подобряване, но също така откри пропуски в рамката на сътрудничество с държавите членки, които могат да възпрепятстват изпълнението на задълженията на Frontex в областта на основните права; отбелязва, че работната група изрази безпокойство във връзка с липсата на сътрудничество от страна на изпълнителния директор за гарантиране на спазването на някои от разпоредбите на Регламента за европейската гранична и брегова охрана, и по-специално относно основните права; отбелязва, че работната група за контрол на Frontex счита, че управителният съвет е трябвало да играе много по-активна роля при отчитането на сериозния риск от нарушения на основните права и при предприемането на

¹ Европейски омбудсман, Решение от 17 януари 2022 г. по случай ОI/4/2021/MHZ относно начина, по който Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) спазва задълженията си в областта на основните права и гарантира отчетност във връзка с разширените си отговорности.

действия, за да се гарантира, че Frontex изпълнява своите отрицателни и положителни задължения в областта на основните права, залегнали в регламента; отбелязва, че работната група приветства новите вътрешни процедури и правила, разработени от Агенцията през месеците преди доклада, за да се съобрази с регламента, но настоятелно призовава изпълнителния директор и управителния съвет да увеличат допълнително спазването на основните права от страна на Агенцията, като преразгледат нейните вътрешни структури и комуникация, както и сътрудничеството с приемащите държави членки; отбелязва, че работната група изтъква отговорността на държавите членки и на Комисията, извън тяхната роля в управителния съвет;

10. отбелязва, че в обхвата на Специален доклад № 08/2021 на Палатата, озаглавен „Подкрепата от Фронтекс за управлението на външните граници все още не е достатъчно ефективна“, не е включен анализ на зачитането на основните права от страна на Агенцията; изисква Палатата да извърши специален одит относно дейностите на Агенцията във връзка със зачитането и закрилата на основните права в бъдещите си доклади; призовава Агенцията бързо да изпълни препоръка 5 от специалния доклад на Палатата, като спази посочения в него график; продължава да изразява загриженост, че някои от слабостите, установени в Специален доклад № 08/2021 на Палатата, не са отстранени;
11. потвърждава усилията на Агенцията във връзка с препоръките на Парламента, включени в резолюциите на Европейския парламент от 29 април и 21 октомври 2021 г., съдържащи забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската агенция за гранична и брегова охрана за финансовата 2019 година; припомня условията, посочени в резолюцията на Парламента от 21 октомври 2021 г. за освобождаването на бюджетен резерв; припомня, че резервът не беше включен в бюджета на Агенцията за 2022 г. и изисква от Агенцията въпреки това да информира органа по освобождаване от отговорност относно напредъка с оглед на изпълнението на шестте условия, формулирани в тази резолюция, а именно: (1) назначаването на служителя по въпросите на основните права, който встъпи в длъжност на 1 юни 2021 г., и назначаването на първите 20 наблюдатели на основните права; изразява съжаление поради факта, че 15 от тези назначения са на длъжности AST; отново посочва, че Регламент (ЕС) 2019/1896² предвижда назначаването на поне 40 наблюдатели на основните права в срок до 5 декември 2020 г.; изразява съжаление, че Агенцията все още не е в състояние да изпълни това задължение; настоятелно призовава Агенцията бързо да назначи останалите 20 наблюдатели на основните права, на длъжности AD; изразява дълбоко съжаление във връзка със забавянето на назначаването на наблюдателите на основните права и припомня, че това представлява сериозен риск за функционирането и репутацията на Агенцията; изразява съжаление във връзка с факта, че служителят по въпросите на основните права все още не разполага с достатъчно човешки ресурси, за да може да изпълнява правилно възложените му задачи; настоятелно призовава Агенцията да предостави на своя служител по

² Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624 (ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1).

въпросите на основните права подходящи финансови и човешки ресурси, по-специално във връзка с по-нататъшното развитие и изпълнение на стратегията на Агенцията за наблюдение и обезпечаване на защитата на основните права; приветства сътрудничеството между Агенцията и Агенцията на Европейския съюз за основните права за завършване на набирането на останалите наблюдатели на основните права; (2) назначаването на тримата заместник изпълнителни директори през 2021 г.; (3) актуализирането на стандартната оперативна процедура за докладване на сериозни инциденти през май 2021 г.; (4) приемането от управителния съвет на Агенцията на подробна процедура за прилагането на член 46 от Регламент (ЕС) 2019/1896; (5) създаването на пълноценно функционираща система за наблюдение на спазването на основните права в съответствие с член 110 от Регламент (ЕС) 2019/1896 и (6) изпълнението препоръка 5 от Специален доклад № 08/2021 на Палатата до края на 2021 г.;

12. припомня, че на Агенцията е възложено да контролира границите, като същевременно гарантира, че граничният контрол се извършва в съответствие с основните права, приложими в Съюза, включително правата, залегнали в Конвенцията за статута на бежанците, Регламент (ЕС) 2016/399³ и Регламент (ЕС) 2019/1896; изразява във връзка с това дълбоко съжаление, че Агенцията продължава да извършва връщания от Унгария; изразява съжаление поради факта, че освен това Агенцията все още не е установила подробна процедура за прилагането на член 46 от Регламент (ЕС) 2019/1896; отбелязва освен това оценката на служителя по въпросите на основните права на Агенцията, че ролята на Агенцията да подкрепя държавите членки е довела до известно участие на Агенцията в техните действия; призовава Агенцията незабавно да приеме подобна процедура; призовава Комисията да подкрепи Агенцията във връзка с това; призовава Агенцията да преустанови операциите си в подкрепа на операции по връщане от Унгария, докато, както заключи Съдът на Европейския съюз, решенията за връщане, издадени от унгарските органи, продължават да не спазват разпоредбите на Директива 2008/115/ЕО⁴ и Хартата на основните права на Европейския съюз;
13. отново изтъква, че увеличените правомощия и бюджет на Агенцията трябва да бъдат придружени от съответно повишаване на отчетността и прозрачността; подчертава, че освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Агенцията зависи от подобна отчетност и прозрачност, и по-специално от ангажимента на Агенцията да спазва правото на Съюза.

³ Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1).

⁴ Директива 2008/115/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98).

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	15.2.2022
Резултат от окончателното гласуване	+: 51 -: 16 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Konstantinos Arvanitis, Malik Azmani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Nicolas Bay, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Caterina Chinnici, Clare Daly, Marcel de Graaff, Anna Júlia Donáth, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Peter Kofod, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Nuno Melo, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Emil Radev, Paulo Rangel, Karlo Ressler, Diana Riba i Giner, Ralf Seekatz, Birgit Sippel, Sara Skytvedal, Vincenzo Sofo, Martin Sonneborn, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Bettina Vollath, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Malin Björk, Tanja Fajon, Daniel Freund

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

51	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareș Bogdan, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Nuno Melo, Emil Radev, Paulo Rangel, Karlo Ressler, Ralf Seekatz, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Javier Zarzalejos
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Caterina Chinnici, Tanja Fajon, Maria Grapini, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Birgit Sippel, Bettina Vollath, Elena Yoncheva
Renew	Malik Azmani, Anna Júlia Donáth, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Yana Toom
ID	Nicolas Bay, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Peter Kofod, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Patryk Jaki, Assita Kanko, Vincenzo Sofo, Jadwiga Wiśniewska
NI	Laura Ferrara

16	-
PPE	Nadine Morano
ID	Marcel de Graaff
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Daniel Freund, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik
ECR	Jorge Buxadé Villalba
The Left	Konstantinos Arvanitis, Malin Björk, Clare Daly, Cornelia Ernst
NI	Martin Sonneborn, Milan Uhrík

2	0
S&D	Sylvie Guillaume
Renew	Abir Al-Sahlani

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“